

Bir Hak İhlali: ÇOCUK İHMALİ VE İSTİSMARI

“Çocuk İhmali ve İstismarı BM Çocuk Hakları Sözleşmesi Başta Olmak Üzere Uluslararası İnsan Hakları Begelerine Göre Hak İhlalidir”!

Madde 19: Hiç kimse, çocuklara karşı olan sorumluluklarını onlara zarar verecek şekilde kullanamaz. Devlet çocukların hiçbir zarara uğramaması için her türlü önlemi almakla yükümlüdür.

Madde 24: Her çocuğun sağlık hizmetinden yararlanma hakkı vardır. Hastalıklardan korunması devletin ve toplumun güvencesi altında olup çocukların beslenmesine, aşılmasına, çevrenin temizliğine ve diğer sağlık koşullarına dikkat edilir. Hastalanan çocuklar tedavi edilir.

Madde 25: Çocuk haklarına uygun olarak kreşler, çocuk yuvaları, yurtlar, okullar, çocuk hastaneleri oluşturulur, bunlar düzenli olarak kontrol edilir.

Madde 33: Bütün çocuklar her türlü zararlı maddelere karşı korunur. Bu tür maddeleri üretilen çocuklara veren kişiler cezalandırılır.

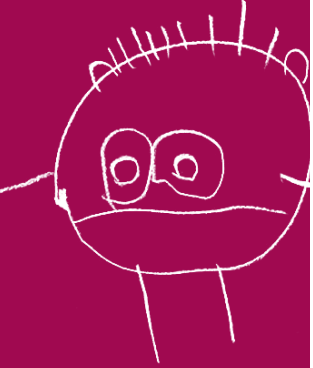
Madde 34: Çocukları bedensel ve ruhsal yönden örseleyecek yaklaşıma izin verilemez.

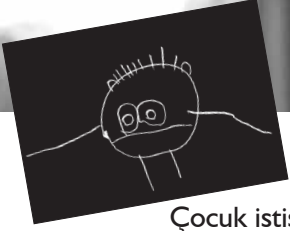
Madde 36: Hiçbir kişi kendi çıkarları için çocukları kullanamaz. Devlet böyle bir duruma karşı her çocuğu korur.

Madde 37: Çocuklar hiçbir şekilde insanlık dışı yöntemlerle ya da aşağılanarak cezalandırılmaz.

Madde 38: Her çocuğun barış ortamında yaşama ve savaşımlardan korunma hakkı vardır. Çocukların askere alınmaması gerekir. Devlet, çocukları silahlı çatışmalardan ve sonuçlarından korumakla sorumludur.

Madde 39: Çocuklar çeşitli nedenlerle zarar görmüşlerse onların iyileştirilmeleri için çalışmalar yapılır, bir daha aynı şekilde zarar görmemeleri için önlemler alınır.

ÇOCUK İHMALİ VE İSTİSMARI NEDİR?

Çocuk istismarı ve ihmali çocukların anne-babaları gibi onlara bakıp gözetmek ve eğitmekle görevli sorumluluk, güç ve güven ilişkisi içinde oldukları kişiler ya da yabancılar tarafından, bedensel ve/veya psikolojik sağlıklarına zarar verecek, sosyal gelişimlerini engelleyecek şekilde uygulanan tüm fiziksel, duygusal ya da cinsel tutumları, ihmali, ticari amaçlı sömürüyü kapsar. İstismar farklı türlerde görülebilir:

Fiziksel istismar

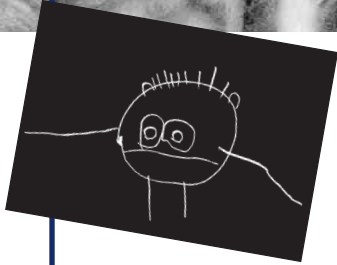
Çocuğun anne baba, öğretmen, bakıcı gibi çocuğa bakmakla yükümlü kişiler tarafından gerçekleştirilen, dayak atma, yakma, ısırma, sarsma, kaynar suyla haşlanma gibi olaylar sonucunda kaza dışı her türlü yaralanmasıdır.

Cinsel istismar

Çocuğun, bir erişkin ya da yaşça ya da gelişimsel olarak kendinden oldukça büyük bir başka kişi tarafından ne anlama geldiğini kavrayamayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı, kanunlara ve toplumun kültürel değerlerine aykırı cinsel eylemlere; karşı tarafın cinsel doyumunun sağlanması amacıyla karıştırılmasıdır.

Duygusal istismar

Çocuğun ruh sağlığını ve gelişimini bozan, reddetme, aşağılama, tehdit etme, suçlama, gibi söz ve davranışlara süregen olarak maruz kalmasıdır. Sıklıkla diğer istismar biçimlerine eşlik eder.

İHMAL VE İSTİSMARIN BELİRTİLERİ NELERDİR?

- Çocuğun vücudunda yara, kesik, morluk, kırık, çıkık olmasıdır.

- Çocuğun cinsel organında morluk, kanama görülmesidir.

- Çocuğun duygusal açıdan iyi durumda olmaması, abartılı duygusal davranışlar göstermesidir.

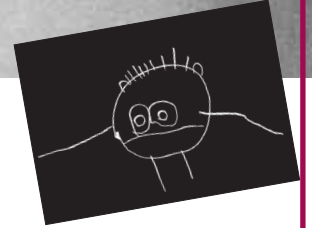
- Çocuğun fark edilir düzeyde çevresine ilgisiz olmasıdır.

- Çocuğun fark edilir düzeyde ürkek, kaygılı ya da saldırgan olmasıdır.

- Bir yaş ve öncesinde görülen kafa travması veya kırıklar uyarıcıdır.

- Çocuğun sosyal açıdan iyi durumda olmaması, çevresiyle iletişim kurmada güçlük - çekmesidir. Kişiler arası ilişkide agresyona rastlanmaktadır.

- Çocuğun cinsel konularda yaşitlarından daha fazla bilgiye sahip olmasıdır.

BİR ÇOCUK İSTİSMAR EDİLDİĞİNİ AÇIKLARSA NE YAPILMALIDIR!

Konuşmak için Özel Bir

Mekan Bulun: Konuşmanızın kesilmeyeceğinden emin olacağınız bir yer olsun. Çocuğun yanında onu sakinleştirmek için oturun.

Çocuktan İzin Almadan

Ona Dokunmayın: Dokunmanız belki ona istismar olayını hatırlatabilir. Çocuğun anlayamayacağı kelimeleri kullanmayın. Çocuğun olanlar hakkında kullandığı kelimeleri kullanın.

“Bunun olduğundan emin misin?”

“Gerçeği mi söylüyorsun?”

“Bu bir daha olursa bana haber ver”.

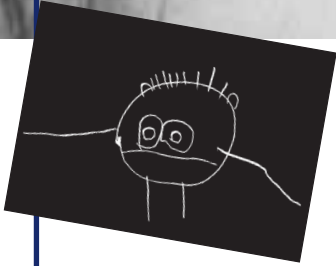
“Bunun olması için ne yaptın?”
gibi ifadeler kullanmayın!

Çocuğa Şöyle Söyleyin:

“Sana inanıyorum”, “Bana söylediğine çok memnun oldum”, “Bu senin hatan değil”, “İstismar doğru bir şey değil”

Çocuğu İstismarı Bildirdiği İçin

Takdir Edin: Eğer çocuk dolaylı bir şekilde bir istismardan söz ediyorsa (Örneğin başka birinin başına gelmiş gibi), çocuğu durumu anlatması yönünde teşvik edin.

Rehberlik Edin: İstismarı bildirmek için okul/kuruluş ya da yerel çocuk koruma kurumlarına/yetkililerine haber verin.

Çocuğu Yaşadığı Olayları Anlatmaya Cesaretlendirin
Vermek istemediği ayrıntılar için asla baskı yapmayın.

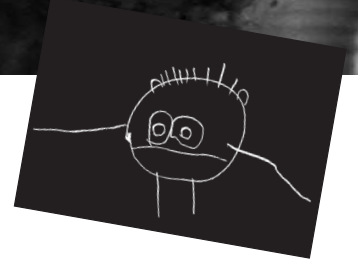
“Neden o kişiyi durdurmadın?”,
“Neden bana bunu anlatıyorsun?”
gibi “Neden” ile başlayan sorular sormayın!

Açıklıkla ve Sakince Dinleyin: Duyularınızı ve sözel olmayan ifadelerinizi kontrol edin. Tepkileriniz hayati önem taşımaktadır.

Gizlilik İlkesine Saygı Gösterin: İstismar olayını okulda bu konuda sorumlu kişi dışında başka biriyle konuşmayın. Bu konuda çocuğa teminat verin.

ÇOCUKLARI KORUMAK İÇİN ...

Bu konuda ailelerin ve çocukların yanı sıra akrabaların ve öğretmenlerin de bilgilendirilmesi önemlidir.

Çocuğun huzur ve sevgi dolu bir ortamda yetişmesinin sağlanması da çok etkilidir.

Rahatsızlık duyduğu bir konu olursa da mutlaka anlatması gerektiği vurgulanmalıdır.

Çocuğun gelişimini takip etmeniz, olağandışı bir durumu fark etmenize yardımcı olur.

Çocuğu severken çocuğa sevgi göstermenin yolu çocuğu ellemek, ısırarak olmadığını anlatmak gerekir.

Kendine güven duyabilmesi için, istemediği bir durumda “hayır” diyebilme becerisini kazanmasına yardımcı olunmalıdır.

Çocuklar, zor durumda kaldığında kimlerden yardım alabileceği konusunda bilgilendirilmeli ve cesaretlendirilmelidir.

Yabancı insanlarla öpüşmemesi, fazla yaklaşımlarına müsaade etmemeyi ve kuşkulu davranışların ne olacağı öğretilmelidir.

Zararlı maddelerden mümkün olduğunca uzak durması sağlanmalıdır.

NERELERE BAŞVURABİLİRSİNİZ?

- Yakınızda ya da çevrenizde herhangi bir çocuğun ihmal ya da istismara maruz kaldığını düşünüyorsanız;
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu İl Müdürlükleri
 - Baroların Çocuk Hakları Merkezleri
 - Emniyet Müdürlüğü Çocuk Polisi Şubeleri
 - Hastaneler bünyesindeki Çocuk Koruma Merkezi/Birimleri
 - İnsan hakları ve çocuk hakları örgütlerine başvurabilirsiniz.

İletişim İçin

Çocuk İstismarını ve İhmalini Önleme Derneği www.cocukistismarinionleme.org
Çocuk İhmal ve İstismarını Önleme Platformu www.cocukplatformu.org
Gazi Üniversitesi Çocuk Koruma Merkezi Tel: 0 312 2025891
İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi Tel: 0 312 466 49 13

